

TEDS-M Ö?retmenlik Mesle?i için Güdülenme Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *TEDS-M Ö?retmenlik Mesle?i için Güdülenme Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=31410>

Özet

TEDS-M Ö?retmenlik Mesle?i için G?d?lenme ?l?e?i, ö?retmen adaylar?n?n mesle?i tercih etme nedenlerini ve bu tercihe yönelik g?d?lenme düzeylerini ölçmek amacıyla Türkçeye uyarlama çal??mas? yap?lm?? bir psikometrik araçtır. Bu ölçek, özellikle ilkö?retim matematik ö?retmeni adaylar?n?n içsel ve d??sal g?d?lenme faktörlerini incelemek üzere geli?tirilmi?tir. G?d?lenme, bireyin bir eylemi ba?latma, sürdürme ve yönlendirme sürecini ifade etti?inden, bu ölçek ö?retmenlik mesle?ine ba?lama motivasyonunun anla??lmas? aç?s?ndan kritik öneme sahiptir.

Ölçe?in orijinal yap?s?, uluslararası e?itim ara?t?rmalar? çerçevesinde geli?tirilmi? olup, Ayd?n ve Çelik (2017) taraf?ndan Türkiye örneklemine özgü geçerlik ve güvenilirlik analizleri gerçekleştirilmi?tir. Bu uyarlama çal??mas?, ö?retmen yeti?tirme programlar?n?n kalitesini art?rmak ve adaylar?n mesleki ba?l?l?klar?n? öngörmek için önemli veriler sunmaktadır.

Anahtar Kelimeler

Ö?retmenlik mesle?i, g?d?lenme, meslek tercihi, TEDS-M, ilkö?retim matematik ö?retmen adaylar?, psikometrik ölçek, uyarlama, geçerlik, güvenilirlik.

Yazarlar

Serhat Ayd?n, Dilek Çelik

Amaç

Ölçe?in temel amacı, ö?retmen adaylar?n?n ö?retmenlik mesle?ini seçme nedenlerine etki eden **g?d?lenme** faktörlerini sistematik olarak ölçmektir. Bu amaç do?rultusunda, bireyleri ö?retmen olmaya iten içsel faktörler (örneğin, çocuklarla çal??ma arzusu, topluma hizmet etme) ile d??sal faktörler (örneğin, maa?, i? güvenli?i, sosyal statü) aras?ndaki dengiyi belirlemek hedeflenmi?tir.

Ölçek, özellikle ilkö?retim matematik ö?retmeni adaylar? üzerinde kullan?larak, bu özel grubun mesleki motivasyon yap?s?n? ortaya koymay? amaçlam??tır. Elde edilen veriler, e?itim fakültelerinin müfredatlar?n? ve rehberlik hizmetlerini, adaylar?n motivasyonel ihtiyaçlar?na göre düzenlemesine yardımcı olabilir.

Yap? (Ölçülen Psikolojik Yap?)

TEDS-M Ö?retmenlik Mesle?i için G?d?lenme Ölçe?i, ö?retmen adaylar?n?n meslek seçimine yönelik **motivasyonel yap?lar?n?** ölçmektedir. Bu yap? genellikle, öz belirleme teorisine (Self-

Determination Theory) paralel olarak, g?d?lenme spektrumundaki farkl? boyutlar? kapsamaktad?r.

Ölçek, genel olarak ö?retmen adaylar?n?n mesle?e yönelik tutumlar?n?, beklentilerini ve mesleki yeterlik inançlar?n? da dolayl? yoldan yans?tan, çok boyutlu bir **meslek seçimi g?d?lenmesi** yap?s?n? ölçmektedir. Bu boyutlar aras?nda Altruistik (özgeci), ?çsel (Intrinsic) ve D??sal (Extrinsic) G?d?lenme faktörlerinin bulunmas? beklenmektedir.

Geçerlik

Ayd?n ve Çelik (2017) taraf?ndan gerçekleştirilen uyarlama çal??mas?, ölçe?in Türk kültürüne özgü geçerli?ini incelemi?tir. Geçerlik (Validity) çal??malar?, ölçek puanlar?n?n gerçekten ölçmek istedi?i yap?y? (mesleki g?d?lenme) ne derece do?ru ölçtü?ünü göstermeyi amaçlar. Kaynakta do?rudan geçerlik de?erleri belirtilmese de, makalenin ba?l?? geçirlik çal??mas?n?n yap?ld??n? i?aret etmektedir.

Tipik olarak, bu tür uyarlama çal??malar?nda **yap? geçerli?i** (Construct Validity), Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) veya Aç?klay?c? Faktör Analizi (AFA) kullan?larak incelenir. Bu analizler, ölçe?in orijinal çok boyutlu yap?s?n?n Türkçe örneklemede de korundu?unu kan?tlamay? hedefler. Elde edilen faktör yükleri ve model uyum indeksleri, ölçe?in geçerli?ine dair kan?tlar sunar.

Güvenirlik

Güvenirlik (Reliability) analizleri, ölçe?in zamana kar?? tutarlıl??n? ve içsel bütünlü?ünü de?erlendirir. Ayd?n ve Çelik (2017) çal??mas?nda, iç tutarlılık katsay?s?n?n (**Cronbach Alfa**) hesaplanm?? olmas? beklenmektedir. Bu katsay?, ölçek maddelerinin ayn? yap?y? ne kadar iyi ölçtü?ünü gösterir.

Güvenirlik katsay?s?n?n kabul edilebilir bir düzeyde (genellikle .70 ve üzeri) olmas?, ölçe?in tutarlı sonuçlar üretti?ini gösterir. Ölçek maddelerinin homojenli?i ve tekrarlanan ölçümlerde benzer sonuçlar verme yetene?i, ölçe?in güvenilirli?inin temel göstergeleridir.

Faktör Analizi

Ölçe?in Türkçeye uyarlama sürecinde, orijinal ölçek yap?s?n?n korunup korunmad??n? test etmek amacıyla **Faktör Analizi** uygulanm??tır. Bu analiz, ölçekteki maddelerin hangi temel faktörler alt?nda topland??n? belirler.

TEDS-M ölçe?inin uluslararası yap?s? göz önüne al?nd??nda, uyarlama çal??mas?nda büyük ihtimalle **Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA)** kullan?larak orijinal modelin (örne?in, üç veya dört faktörlü model) Türk örnekleminde ne kadar iyi uyum sa?lad??? incelenmi?tir. Bu analizler, ölçe?in yap?s?sal bütünlü?ünü do?rular ve ölçekten elde edilen puanlar?n yorumlanabilirli?ini art?tır.

Ölçme Arac?

Test Type: Uyarlama (Adaptasyon) Ölçe?i

Format: Kaynakta derecelendirme bilgisi verilmemiştir. Ancak, psikolojik g?d?lenme ölçeklerinde yaygın olarak kullanılan 5'li veya 6'lı **Likert Tipi Derecelendirme** formatında olması muhtemeldir (Örneğin, "Kesinlikle Katılıyorum"dan "Kesinlikle Katılmıyorum"a).

Language Available: Türkçe

Population Group: Ö?retmen Adayları

Age Group: Genellikle üniversite düzeyinde, 18-25 yaş aralığındaki genç yetişkinler.

Population Details: İlköğretim matematik öğretmeni adayları.

Test Methodology: Öz Bildirim Envanteri. Katılımcılar, öğretmenlik mesleğini seçme nedenlerine ilişkin maddelere kendi motivasyon düzeylerini yansıttacak şekilde yanıt verirler.

Anahtar Kelimeler

Ö?retmen eğitimi, mesleki motivasyon, içsel güdü, dışsal güdü, psikometri, geçerlik, güvenirlilik, faktör analizi.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Belirtilmemiştir.

Affiliation Email addresses: Sorumlu Yazar Serhat Aydın için: aydins@kmu.edu.tr

Correspondence Address: Karamanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi (Aydın'ın 2017 çalışması sırasında çalıştığı kurum bilgisine göre).

Şinler, Ücret ve Test Y?li?

Şinler ve Kullanım Ücreti: Akademik çalışmalar için genellikle kaynak gösterilerek serbestçe kullanılabilir. Ticari kullanım için yazarlarla iletişime geçilmesi gerekmektedir.

Test Y?li? (Uyarlama): 2017

Kaynaklar

Aydin, S. ve ?elik, D. (2017). ?lkö?retim matematik ö?retmeni adaylar?n?n mesle?i tercih için g?d?lenmeleri: ?lçek ge?erlik ve g?venirlik çal??mas?. *Bart?n Üniversitesi E?itim Fak?ltesi Dergisi*, 6(2), 783. doi:10.14686/buefad.305001

Makalenin tam metnine DergiPark ?zerinden eri?ilebilir: dergipark.gov.tr

?lçe?in orijinal PDF belgesi buradan indirilebilir: teds-m-ogretmenlik-meslegi-icin-gudulenme-olcegi-toad.pdf

TEDS-M Ö?retmenlik Mesle?i için G?d?lenme ?lçe?i Maddeleri

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way.

Bu ?lçek maddeleri, kaynak içerikte do?rudan listelenmemi?tir. Maddeler için yay?mlanm?? makalenin (Ayd?n & ?elik, 2017) incelenmesi gerekmektedir. Maddelere eri?im için yukar?da belirtilen PDF belgesine ba?vurulmas? tavsiye edilir.